

اظهار نظر کارشناسی درباره:

« طرح برقراری فوق العاده جذب کارکنان غیرهیأت علمی دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی حوزه ستادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و واحدهای وابسته »

بیان مسئله

به دنبال افزایش مجدد فوق العاده ویژه اعضای هیئت علمی دانشگاهها در سال ۱۳۸۹، معاون وزیر و رئیس مرکز هیئت های امنای و هیئت های ممیزه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طی بخشنامه ای با اشاره به موافقت ریاست محترم جمهور، دستور برقراری فوق العاده جذب کارکنان غیرهیئت علمی وزارت متبوع را با استناد به بند «ب» ماده (۲۰) قانون برنامه پنجم جهت تصویب در دستور کار هیئت های امنای مراکز ذیربط قرار داد که متعاقب آن، مبلغی به میزان ۲,۵۰۰,۰۰۰ - ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال براساس مدرک تحصیلی و سابقه خدمت، به کارکنان غیرهیئت علمی اعم از رسمی، پیمانی و قرارداد کار مشخص و معین پرداخت گردید.

به دنبال اجرای بخشنامه فوق و ایجاد تبعیض و نارضایتی کارکنان غیرهیئت علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به دلیل عدم بهره مندی از این فوق العاده جذب، علیرغم مشابه بودن شرح خدمات و در مواردی سختی کار به ویژه در بخش های درمانی، نامه های اعتراض آمیز متعددی به نمایندگان مجلس ارسال شد که به موجب آن طرح مورد بحث در جهت رفع این تبعیض و جلوگیری از تضییع حقوق کارکنان موصوف ارائه گردید.

براساس ماده واحده این طرح، به دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی، حوزه ستادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و واحدهای وابسته اجازه داده می شود ضریبی به عنوان فوق العاده جذب برای کارکنان غیرهیئت علمی (رسمی، پیمانی، قرارداد کار مشخص و معین) به میزان ۳۵ درصد حقوق و مزایای مستمر برقرار و ماهیانه پرداخت گردد. همچنین در طرح مذکور عنوان شده است، اعتبار مورد نیاز در سال جاری از محل درآمد اختصاصی تأمین می شود و برای سال های بعد نیز دولت مکلف شده است اعتبار لازم را از محل بودجه عمومی در لایحه بودجه سنواتی پیش بینی نماید.

ارزیابی کارشناسی طرح

الف) مصوبه کمیسیون اجتماعی (کمیسیون اصلی)

کمیسیون اجتماعی با اعمال اصلاحاتی در عنوان و متن طرح وصول شده به مجلس آن را تصویب کرده است.

۱. ماده واحده این مصوبه، تصویب طرح را در راستای اجرای بند «ب» ماده (۲۰) قانون برنامه پنج ساله پنجم دانسته است، در صورتی که این طرح با بند مذکور قانون برنامه پنجم تعارض دارد به طوری که برقراری هرگونه فوق العاده ای یا پرداخت هرگونه وجهی با رعایت مقررات مالی، اداری و استخدامی مربوط، نیاز به مصوبه مجلس نداشته و این امر در حوزه صلاحیت های هیئت امنای قرار دارد.

۲. فوق العاده جذب تعیین شده صرفاً شامل کارکنان غیر هیئت علمی رسمی و پیمانی وزارتخانه ها و مراکز قید شده در ماده واحده می شود، در صورتی که بخش زیادی از کارکنان مراکز متبوع به صورت قرارداد انجام کار معین و مشخص فعالیت می کنند و تصویب این طرح موجب ایجاد تبعیض در میزان درآمد بین کارکنان یک وزارتخانه می شود که تبعات آن از وجود تبعیض بین کارکنان دو وزارتخانه متفاوت بیشتر است.

۳. وزارتخانه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مندرج در ماده واحده مجاز شده‌اند تا بار مالی ایجاد شده را در سال جاری از محل درآمدهای اختصاصی خود برقرار نمایند. لذا در صورتی که نتوانند هزینه مورد نیاز را تأمین اعتبار کنند در مقابل توقع به وجود آمده در کارکنان خود قرار خواهند گرفت.

ب) کمیسیون آموزش و تحقیقات (کمیسیون فرعی)

این کمیسیون به تمام دستگاه‌های اجرایی کشور اجازه داده است فوق‌العاده جذب به میزان ۳۵ درصد حقوق و مزایای مستمر را به کارکنان غیر هیئت علمی خود پرداخت نمایند.

۱. ایجاد توقع در کارکنان در صورت عدم توان دستگاه‌های اجرایی برای پرداخت در سال جاری همچنان به قوت خود باقی است، ولی به دلیل جامعیت آن برای تمام دستگاه‌ها مشروط به اینکه مغایرت آن با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی مرتفع گردد، گزینه مناسبی به نظر می‌رسد.

ج) این طرح در دو کمیسیون فرعی بهداشت و درمان و برنامه و بودجه و محاسبات نیز مطرح شد که در کمیسیون بهداشت و درمان بدون تغییر و با اکثریت آرا به تصویب رسیده است و در کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات به دلایل مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی، ایجاد شکاف درآمدی در سایر کارکنان دولت و بروز ناهماهنگی در پرداخت‌ها و بار مالی سنگین (حدود ۷ هزار میلیارد ریال) رد شده است.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

هرچند اجرای مصوبه هیئت امنای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که براساس آن مبلغی به میزان ۲,۵۰۰,۰۰۰ - ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال براساس مدرک تحصیلی و سابقه خدمت، به کارکنان غیرهیئت علمی اعم از رسمی، پیمانی و قرارداد کار مشخص و معین پرداخت گردید موجب بروز تبعیض آشکار درآمدی و نارضایتی‌ها و بی‌انگیزگی بسیار در کارکنان وزات بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شده است، اما به استناد بند «ب» ماده (۲۰) قانون برنامه پنجم تصمیم‌گیری درخصوص برقراری هر گونه فوق‌العاده یا پرداخت وجه به کارکنان وزارت مذکور در صلاحیت هیئت‌های امنای دستگاه‌های وابسته است و برای اجرای قانون موجود ضرورتی به تصویب قانون جدید نیست.

با توجه به توضیحات ارائه شده مصوبه کمیسیون اجتماعی به دلایل زیر توصیه نمی‌شود:

۱. مغایرت با بند «ب» ماده (۲۰) قانون برنامه پنجم توسعه و عدم نیاز به قانونگذاری جدید،

۲. مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی در سال جاری،

۳. ایجاد تبعیض درآمدی بین کارکنان رسمی و پیمانی با کارکنان قراردادی نهادها و سازمان‌های قید شده در ماده واحده،

۴. تسری شکاف درآمدی ایجاد شده به سایر دستگاه‌های اجرایی،

۵. ایجاد توقع در کارکنان نهادها و سازمان‌های پیشنهاد شده در ماده واحده در صورت عدم توان تأمین اعتبار از محل درآمد

اختصاصی توسط آنها.

مصوبه کمیسیون آموزش و تحقیقات در عین جامعیت آن برای تمام دستگاه‌ها به دلیل همراهی بار مالی، مغایر اصل هفتادوپنجم

قانون اساسی است و در صورت رفع این مغایرت، جایگزین مناسبی برای طرح مورد بررسی می‌باشد.